ժառանգութեան Ռուբինի, որպէս եւ յայտնէ ՚ի թղթի ուրեմն. վասն որոյ եւ յանձնէր նուիրակացն խնամով քննել զիրսն եւ զիրաւունս. յետ առաջնոցն դարձեալ (՚ի 5 ամսեան մարտի, 1205) նոր քննիչս եւ դատաւորս կարգելով երկուս Պարոնս, զՊերդոլտ եւ զՖորավալլէ[156], եւ երկուս վանահարս՝ զԼուչետիոյ (Lucedio) եւ զԹաբոր լերին (de Monte Thabor)[157], մեղադրելով զնախորդ նուիրակսն, զի թերակատար թողեալ զգործն՝ աճապարեցին երթալ ՚ի Կ. Պօլիս, ուր չէր նոցա հրամայեալ[158]. արդ պատուիրէ նորոցս՝ երթալ նախ յորդորել զդիմամարտսն՝ իսկեւիսկ զինադուլ առնել. ապա տալ նոցա պայման ժամանակի ամիսս երիս՝ իրաւախոհ լինելոյ. յետ այնր, եթէ ոչ յաջողեսցին, կամ տալ վճիռ որպէս եւ դատին, կամ յինքն ապաստան առնել զիրսն. եւ որ ոչ անսայցէ՝ ընդ բանիւ առնել զնա, նա եւ աշխարհական զօրութեամբ քրիստոնէից պատուհաս ՚ի վերայ կապել[159]: Զայսոսիկ ծանոյց թղթով ՚ի նմին աւուր եւ Լեւոնի, ըստ առաջնոյն՝ սիրով եւ պատուով գրելով, եւ ծանուցանելով՝ զի գրեալ էր եւ առ թագաւորն Երուսաղեմի եւ առ երկոսին կարգս ասպետաց եւ ամենայն քրիստոնէից երկրին, ձեռն տալ այնմ կողման որ հնազանդիցի պատուիրանաց իւրոց, եւ ընկճել զանհնազանդն[160]:– Փոյթ մեծ էր Իննովկենտեայ բառնալ փութով եւ խաղաղութեամբ զխոչս զայս, որպէս եւ յայտնէր ՚ի թուղթս իւր առ այլս, զի խափան լինէր գործոյ խաչակրութեան եւ պատերազմին ընդ այլազգիս, յոր հանապազ հոգայր եւ հնարէր: Սակայն եւ ՚ի նոսին իսկ Խաչակիրս, որպէս բազում եւ յայլ նուագս, չկայր սերտ միաբանութիւն. եւ ոմանք ՚ի Ֆլանդրացւոց, որք բազմութեամբ եւ վաթսուն եւ վեց նաւուք եկեալ էին յայսմ նուագի, գժտեալ երբեմն (1203) թողին զբուն բանակին ՚ի Պտղոմայիս, եւ եկին առ Լեւոն՝ ձեռն տալ նմա ընդդէմ կոմսին, յորս գլխաւորք էին Յովհան de Neele[161], եւ փեսայ Սահակայ Կոմնենու՝ երբեմն

---

156 Պէսպէս գրի անուն տեղւոյս Foravalle, Fornivall, Fornivalle, Furnivalt, Firruallis.

157 Զի էր ՚ի լերինն յայնմիկ վանք Կիստերսեան Բենեդիկտեանց:

158 Առանձին թղթով (12 յուլ. 1205) զնոյն բան մեղադրանաց գրէր եւ առ կարդինալն Պետրոս:

159 Թուղթք Գ Իննովկենտեայ, Ը. Ա:

160 Թուղթք, Ը. Բ:

161 Iohan de Neele ala sejourner en Ermenie, et fu avec le roi d'Ermenie au siege qui fu devant Antioche. La furent veues ses banieres sur le mur d'Antioche, si come aucunes gens dient; dont il en ot grand blasme en la terre d'Outre mer, que si prudhome, come il etait ne deust mie estre en l'aide dou roi d'Ermenie contre le prince d'Antioche. – **Eracles**, XVIII. 6.